

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J. V.**, K., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu **P.**, družstvo „v konkurze“, so sídlom Ž., zastúpeného advokátom J. V., so sídlom H., proti žalovanému: **I. T.**, T., správca konkurznej podstaty úpadcu **A.**, družstvo, „v konkurze“, so sídlom v Ž., **o vyslovenie neúčinnosti zmluvy, o odovzdaní a prevzatí nehnuteľností**, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. marca 2009 č. k. 35 Cbi 174/01-Sn-351, takto

r o z h o d o l :

Napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. marca 2009, č. k. 35 Cbi 174/01-Sn-351 **m e n í** tak, že u k l a d á žalobcovi zaplatiť súdny poplatok za zmenu petitu vo výške 3.584,50 Eur.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd uložil žalobcovi, aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia zaplatil príkazom na úhradu na účet súdu súdny poplatok za zmenu petitu vo výške 28.343,50 Eur a to podľa Položky 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení. V uznesení súd vyzval žalobcu, aby po zaplatení súdneho poplatku zaslal doklad o zaplatení s poučením, ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalobca v zákonom stanovenej lehote podaním zo dňa 25. marca 2009. Navrhol aby, odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a konanie o zaplatenie súdneho poplatku zastavil.

Poukázal na tú skutočnosť, že v prejednávanej veci vystupuje v postavení žalobcu ako správca konkurznej podstaty úpadcu, ktorý má na základe uznesenia záväzok zaplatiť súdny poplatok vo výške 28.343,50 Eur. Ide o záväzok, ktorý má byť zaplatený z konkurznej podstaty žalobcu. V tejto veci bolo na základe dokazovania preukázané, že z konkurznej podstaty žalobcu podstatná časť majetku bola ešte pred vyhlásením konkurzu na jeho majetok prevedená ako nový vklad do majetku tretej osoby, a to žalovaného. Na základe podania odporovateľnej žaloby bolo v tomto konaní listinnými dôkazmi preukázané, že týmto konaním žalobcu bol znížený jeho majetok o vysokú hodnotu, čím došlo k ukráteniu jeho majetku a možnosti uspokojenia jeho veriteľov. Krajský súd v Banskej Bystrici čiastočným rozsudkom zo dňa 18. decembra 2006 pod č. k. 35 Cbi 174/2001-257 rozhodol tak, že určil, že právne úkony, ktorými boli veci vyňaté z majetku žalobcu a vložené do majetku žalovaného, sú voči konkurzným veriteľom žalobcu právne neúčinnými právnymi úkonmi. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 22. februára 2007. V priebehu tohto konania bolo preukázané, že veci, o ktoré sa odporovateľným právnym úkonom žalobcov majetok ukrátil, sa u žalovaného nenachádzajú, pretože tento ich v rámci svojho konkurzného konania prostredníctvom správcu konkurznej podstaty speňažil a v súčasnosti sa nachádzajú vo vlastníctve tretích osôb. Žalobca z dôvodu, že veci, o ktoré sa odporovateľným právnym úkonom ukrátil jeho majetok a nemôže byť vrátený do konkurznej podstaty, má v zmysle ust. § 16 ods. 4 Zákona o konkurze a vyrovnaní právo na poskytnutie peňažnej náhrady. Ak by žalobca uhradil súdny poplatok, tak by ukrátil pomerné uspokojovanie veriteľov, pretože z finančných prostriedkov získaných pri speňažovaní majetku úpadcu by viac ako 1/3 zo získaných finančných prostriedkov musela byť použitá na uhradenie tohto súdneho poplatku. Väčšia časť majetku žalobcu bola ešte predtým, ako bol na neho vyhlásený konkurz, prevedená do majetku žalovaného. Vzhľadom na nečinnosť a nesúčinnosť žalovaného, ktorý nereaguje na výzvy konkurzného súdu, príписы žalobcu a ani na výzvy súdu v tomto konaní, nie je možné predpokladať, aká bude v úspešnosti tohto konania, vymožitelnosť prisúdenej pohľadávky. Žalovaný do dnešného dňa na výzvy súdu v tomto konaní neposkytol relevantné doklady, z ktorých by bolo preukázané, aký bol jeho finančný výt'azok za odpredaj predmetných vecí tretím osobám, ktoré na základe čiastočného rozsudku, ak by neboli odpredané týmto osobám, museli by byť vydané do konkurznej podstaty žalobcu.

Zákonodarca v § 4 ods. 2 písm. m/ zák. č. 71/1992 Zb. v platnom znení od 1. januára 2006, oslobodzuje správcu konkurznej podstaty od platenia súdnych poplatkov. Toto oslobodenie je účinné od 1. januára 2006, kedy nadobudol platnosť a účinnosť nový Zákon o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý zrušil zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní. Pri tvorbe tejto novely zákonodarca opomenul tú skutočnosť, že podľa ust. § 206 ods. 1 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii konkurzy a vyrovnania vyhlásené alebo povolené pred účinnosťou tohto zákona, ako aj právne vzťahy s nimi súvisiace, sa spravujú podľa doterajších právnych predpisov a teda konkurzy, ktoré boli vyhlásené pred účinnosťou Zákona o konkurze a reštrukturalizácii sa riadia zákonom č. 328/1991 Zb. Zákonodarca opomenul tú skutočnosť, že konkurzné konania budú ešte dobiehať a je potrebné sa v rámci novely súdnych poplatkov vysporiadať aj s touto skutočnosťou.

Z povahy veci vyplýva, že žalobca vzhľadom na svoje pomery nie je schopný zaplatiť súdny poplatok, ako aj ďalšie výdavky spojené s konaním, vrátane nákladov spojených s poskytnutím právnej pomoci, pretože je insolventný, a preto bol na neho vyhlásený konkurz. Z dokladov a dôkazov predložených v tomto konaní nevyplýva, že by zo strany žalobcu išlo o bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. Preto sú splnené zákonné podmienky na oslobodenie od platenia súdneho poplatku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1 O. s. p. a § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Z obsahu spisu je zrejmé, že podaním zo dňa 25. februára 2009 žalobca požiadal súd, aby uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 472.397,53 Eur (14.231.448,-- Sk).

Uznesením zo dňa 9. marca 2009 č. k. 35 Cbi 174/01-Sn-351 súd uložil žalobcovi zaplatiť súdny poplatok za zmenu petitu vo výške 28.243,50 Eur.

Podaním zo dňa 22. apríla 2009 upravil žalobca petit návrhu zo dňa 25. februára 2009 a žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 59.749,06 Eur (1.800.000,-- Sk) a to z dôvodu, že na základe opatrení Krajského súdu v Banskej Bystrici v konkurznej veci 28 K 18/2003 žalovaný speňažil predmetné veci za cenu 59.749,06 Eur.

O žiadosti žalobcu o oslobodenie od platenia súdneho poplatku Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 16. septembra 2009 č. k. 35 Cbi 174/01-Sn-386 rozhodol tak, že nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Uvedené uznesenie bolo potvrdené Najvyšším súdom Slovenskej republiky uznesením z 26. novembra 2009 pod č. k. 6 Obo 108/2009-392.

Predmetom odvolacieho konania je uznesenie súdu I. stupňa, ktorým uložil žalobcovi zaplatiť súdny poplatok za zmenu petitu vo výške 28.343,50 Eur.

Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a/ Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení zmien a doplnkov, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa Sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. m/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, je od poplatku oslobodený správca podľa osobitného predpisu s odkazom na 3f. V uvedenom odkaze je uvedený osobitný predpis zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Z uvedeného teda vyplýva, že oslobodenie od súdneho poplatku sa vzťahuje len na správcu ustanoveného do funkcie podľa zákona č. 7/2005 Z. z. a nie na správcu konkurznej podstaty ustanoveného podľa zákona č. 328/1991 Zb. V prípade, že by zákonodarca mal na mysli oslobodenie od platenia od súdnych poplatkov všetkých správcov konkurzných podstát ustanovených i podľa zákona č. 328/1991 Zb. i 7/2005 Z. z., bol by to v poznámke odkazujúcej na osobitný predpis uviedol tak, ako to urobil v ďalších poznámkach, t. j. tak ako to urobil pri konaní o vylúčení majetku zo súpisu majetku podľa osobitného predpisu (poznámky 3f i 3g). Podľa § 4 ods. 2 písm. o/ zákona o súdnych poplatkoch je oslobodený iba navrhovateľ v konaní o vylúčení majetku zo súpisu podstaty podľa osobitného predpisu (odkaz na poznámku 3g). Súd prvého stupňa teda správne postupoval, keď uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za zmenu petitu.

Podľa ustanovenia § 138 ods. 1 O. s. p., na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom, alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú,

a ak nejde o svojvoľné, alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie, alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť. Poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Súd prvého stupňa žalobcovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov nepriznal a jeho rozhodnutie bolo potvrdené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. novembra 2009 pod č. k. 6 Obo 108/2009-392, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 14. decembra 2009.

Vzhľadom na uvedené žalobcovi vznikla poplatková povinnosť – zaplatiť súdny poplatok v sume 3 584,50 Eur podľa Položky č. 1 a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu Zákona č. 71/1992 Zb. s prihliadnutím na podanie žalobcu zo dňa 22. apríla 2009, ktorým upravil petit žaloby.

Keďže napadnutým uznesením súd uložil žalobcovi zaplatiť súdny poplatok za zmenu petitu v sume 28.343,50 Eur výška súdneho poplatku je nesprávna, a preto odvolací súd v zmysle ustanovenia § 220 O. s. p. zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

V Bratislave 27. júla 2010

**JUDr. Anna M a r k o v á , v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková